

Underveis: Gud og fysikken

NRK-produksjon fra 2013 med sr. Katarina Pajchel OP og forsker ved NTNU Rolf Nøtvik Jakobsen

Tidsbruk

Filmvisning: 27 minutter

Samtale: ca. 30 minutter

Du trenger

PC med internettilkobling

Projektor

Utskrifter av spørsmålene til alle ungdommene

Penner

Innledning

Det anbefales at dere jobber med de to skapelsesberetningene før dere gjør denne aktiviteten.

Denne filmen (linken finner du på på samme side som denne stensilen) er en episode i NRK-produksjonen "Underveis" som ble sendt første gang på TV i 2013. Her møter vi sr. Katarina Pajchel OP som er søster ved Katarinahjemmet i Oslo og fysiker som på den tiden arbeidet ved Univresitetet i Oslo tilknyttet et prosjekt ved forskningssenteret CERN i Sveits. Vi møter også NTNU-forsker Rolf Nøtvik Jakobsen som har forsket på forholdet mellom tro og vitenskap gjennom historien.

Tema er forholdet mellom tro og viten, om disse to størrelsene står i kontrast til hverandre og hva som skal til for at man evt. skal kunne ha tillit til *både* kristen tro og moderne vitenskap.

Del ut spørsmålsarket til alle elevene i forkant av filmvisningen, og gi dem noen minutter til å se gjennom spørsmålene før du starter filmen. De kan ha stensilen ved siden av seg under visningen slik at de kan notere underveis. Stensilen skal ikke leveres inn, men heller være tilgjengelig for konfirmantene under den påfølgende samtalen.

Ha en kort innledning før du viser filmen, og forsøk å trekke parallellene til denne undervisningstimens tema – skapt i Guds bilde og likhet. Hva sier refleksjonene i filmen oss om dette temaet? Kaster den f.eks. lys over det dere har kommet frem til gjennom studiet av de to skapelsesberetningene? Eller kan de to skapelsesberetningene kaste lys over filmen på en måte som demonstrer noe som sies der?

Spørsmål

Sr. Katarina forteller at klosterlivet for en stor del handler om å være "hel". Hva mener hun med dette?

Sr. Katarina sier "Rommet for Gud skrumper ikke inn fordi om mennesker finner ut mer og mer". Hva mener hun med dette?

Hvilke likheter ser sr. Katarina mellom religion og fysikk som fag? Hva baserer likhetene seg på?

Hva er årsaken til at sr. Katarina ikke tror at fysikken – eller andre naturvitenskapelige fag – noen sinne vil kunne bevise eller motbevise at Gud finnes?

Hva sier sr. Katarina grovt sett at naturvitenskapen forsøker å svare på? Og hva forsøker religion og filosofi å svare på?

Hvordan svarer sr. Katarina på journalistens ledende spørsmål om at det vel ikke er noen som kan bevise historisk det som står i Bibelen?

Hva sier hun at Gud er?

Rolf Nøtvik Jakobsen er en forsker ved NTNU som har sett mye på forholdet mellom tro og vitenskap. Hva sier han ligger bak de konfliktene vi har sett mellom disse størrelsene gjennom historien?

Hva svarer Nøtvik Jakobsen på programlederens spørsmål om folks oppfatning av at det er vanskelig å forene naturvitenskap og Gud?

Nøtvik Jakobsen nevner en rekke ting som gjennom historien har blitt oppfattet som truende både av Kirken mer offisielt og av enkelte troende. Hva sier han om *hvorfor* vitenskapen har blitt oppfattet slik fra kristent hold?

Hvordan tenker Rolf Nøtvik Jakobsen det er mulig å forene naturvitenskap og tro, slik at én og samme person kan ta begge deler på alvor?

Hva ser Jakobsen som det største problemet mellom naturvitenskap og tro – og også mellom ulike vitenskaper – slik det fremstår i dag? Hvorfor mener han dette?

Jakobsen snakker om noe vi kan kalle en "holistisk" bevegelse i vitenskapen, dvs. at stadig flere interesserer seg for støtte områder enn sitt spesialfelt, og at de søker å se ting i en større sammenheng. Hvordan tenker dere kristen tro kan være en konstruktiv faktor i dette?

Nøtvik Jakobsen tror vi trenger både "ligninger og lignelser" for å forholde oss til verden på en god måte. Er dere enige i dette utsagnet? Hvorfor, eller hvorfor ikke?

Hva sier Jakobsen om konflikten mellom Kirken og vitenskapen?

Det snakkes om ulike måter å lese Bibelen på, og Nøtvik Jakobsen sier at den rent bokstavelige måten (som mener alt som står i Bibelen må leses bokstavelig) er en "ny" tolkningsmåte, fra 1600-1700-tallet. Hvordan tenker dere Kirken leser Bibelen? Hvordan leste dere Bibelens tekster da dere jobbet med de to skapelsesberetningene?